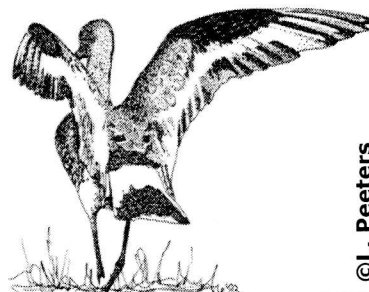

Vogelvaria

Met ingezonden mededelingen van leden

©L. Peeters

DE GROTE GELE KWIKSTAART IN DE KEMPEN: RESULTATEN VAN 2006

< EEN NIEUWE ONTWIKKELING IN DE KEMPEN >

< DE OPROEP BLIJFT >

Vorig jaar gaf het aantal waarnemingen van Grote Gele Kwikstaarten, zoals gemeld aan de site "Vogels in de Kempen", voor mij aanleiding tot het schrijven van het artikel "De Grote Gele Kwikstaart in De Kempen: incidentele toename of nieuwe ontwikkeling?" in de Blauwe Klauwier (jaargang 32, nummer 1). In mijn artikel is het voorkomen van deze soort in de Kempen uitvoerig behandeld en zijn twaalf territoria van 2005 in kaart gebracht.

Ook werd er een oproep gedaan om in 2006 behalve deze locaties ook potentieel geschikte locaties op broedactiviteit te onderzoeken. In het begin van dit jaar startte het Vogel Initiatief Brabant (V.I.B.) o.a. met een provinciaal onderzoek naar de status van de Grote Gele Kwikstaart als broedvogel en dat sluit goed aan bij het onderzoek in de Kempen.

In maart 2006 werden al veel waarnemingen gemeld, waarvan zeven op bekende locaties van de telling in 2005 en één op een nieuwe locatie bij Eindhoven.

In maart kunnen Grote Gele Kwikstaarten zich al vestigen bij een broedlocatie maar in deze maand vindt er ook nog doortrek plaats. Dit jaar was het in april vaak slecht weer, maar er werden toch nog waardevolle meldingen gedaan van een nieuwe locatie en diverse solitaire vogels, zingende mannetjes en/of paren bij bekende locaties uit 2005.

In mei verbeterde het weer en nam het aantal meldingen van waarnemingen toe. In Eindhoven werd op een tweede nieuwe locatie een zingend mannetje gehoord.

© R. Kasteijn

Elders in de Kempen werden diverse met voedsel slepende oudervogels waargenomen op locaties waar eerder dit jaar nog geen meldingen van waren binnengekomen. Bij Budel en Helmond werden eind mei nog eens twee nieuwe locaties gemeld, maar verrassend genoeg bleven waarnemingen van enkele bekende locaties van 2005 nog steeds uit. In juni werden alsnog van een aantal van die bekende locaties waarnemingen gedaan, mogelijk betreft het hier enkele tweede broedsels. Samen met nog enkele late losse waarnemingen ontstond het complete beeld van: vijftien zekere territoria; twee mogelijke territoria (Valkenswaard en Sterksel) en drie in 2005 nog bezette locaties waar in 2006 geen territorium kon worden vastgesteld.

Ook 2006 is dus weer een succesvol jaar en laat een stijgende tendens zien die lijkt op een 'nieuwe ontwikkeling' voor de soort in de Kempen.

Gedetailleerde informatie kan bij de auteur worden verkregen. Eventuele ontbrekende en aanvullende waarnemingen van territoria in 2005/2006 zou ik graag alsnog willen ontvangen.

OPROEP

Alleen door zorgvuldig te monitoren van bekende en potentieel geschikte locaties

kan een zuiver beeld van de status van de Grote Gele Kwikstaart als broedvogel in De Kempen worden verkregen. Aanwijzingen hiervoor kan men terug lezen in mijn eerder genoemde artikel "De Grote Gele Kwikstaart in De Kempen: incidentele toename of nieuwe ontwikkeling?".

Interessante informatie is eveneens te vinden op het Internet, bijvoorbeeld op de site www.grotegelekwik.nl, waar ook de 'Handleiding Veldwerk' kan worden geraadpleegd.

Ben overigens voorzichtig met het melden van waarnemingen aan derden. De soort wordt nog regelmatig als kooivogel aangeboden. Wees zeer alert op verstoring. Bij twee locaties zorgde de te nadrukkelijke aanwezigheid van mensen voor verstoring. Op één van die locaties werd bijvoorbeeld veelvuldig gevist wat het probleem veroorzaakte.

Robert Kastelijm

NACHTZWALUWINVENTARISTIE LEENDERBOS & GROOTE HEIDE, 2006.

< MEER CORRIDORS IN 2006 >

< TWINTIGSTE JAARGANG >

De zomer van 2006 was in juni en juli extreem warm en droog. In deze twee maanden hebben in het Leenderbos en de Groote Heide 41 excursies plaats gevonden om de aanwezigheid van de Nachtzwaluw in kaart te brengen. In het Leenderbos liggen enkele heiderestanten omgeven door naaldbos. Deze heidevelden worden door corridors verbonden. In het Leenderbos is het beheer gericht op een open bosstructuur, met open plekken en verbindingzones. Volgens de Natura 2000-wetgeving is voor dit gebied een gewenste omvang van de populatie op dertig geformuleerd. In 2006 - het twintigste inventarisatiejaar op rij - zijn 56 territoria in kaart gebracht. In totaal hebben 23 mensen deelgenomen aan de telling waarbij ongeveer zestig uur inventarisatiewerk is verricht. Het Leenderbos en de Groote Heide zijn opgedeeld in zeven deelgebieden en 22 plots van 78 ha.

De meeste plots zijn meerdere malen bezocht. In vergelijking met vorig jaar (51 territoria) is een lichte toename van de populatie Nachtzwaluwen geconstateerd op de Groote Heide. In andere deelgebieden is de situatie nagenoeg gelijk gebleven. In een enquête (09-2005) is door de beheerder van SBB Boswachterij Leende en gebiedsbezoekers van VWG De Kempen gebiedsspecifieke informatie voor het soortbeschermingsplan verschaft. Het 'Soortbeschermingsplan Nachtzwaluw Noord-Brabant' van SOVON moet herstel en behoud van populaties Nachtzwaluwen in de leefgebieden waarborgen. Een hecht

© M. Sloendregt

netwerk aan populaties wordt beoogt waarbij geschikte gebieden middels beheer (sleutel)populaties worden versterkt. In de Kempen zijn enkele belangrijke leefgebieden voor de Nachtzwaluw.

In Boswachterij De Kempen/Eersel en Cartierheide werden door Pieter Wouters dit jaar 26 territoria geteld en bij De Pielis werden 4 territoria geteld (med. P. Wouters). Bij de Stevensbergen e.o. werden 17 territoria geteld (med. W. Antonis). Bij het Hageven e.o. zijn 4 territoria geteld door Hans Claes (med. H. Claes). Op de Oirschotse Heide werden door Rob Aarts dit jaar \pm 20 territoria geteld (med. R. Aarts). Sinds 1980 was weer één territorium Nachtzwaluwen op de Buikheide aanwezig (med. G. Sanders). Op de Strabrechtse Heide werden dit jaar \pm 22 territoria geteld (med. G. Engels). Op Landgoed de Utrecht e.o. werd dit jaar niet geteld (med. P. Busink). Het totaal van de geïnventariseerde populaties Nachtzwaluwen in 2006 komt daarmee op \pm 150 territoria in onze regio.

Mark Sloendregt